

EEN STEEN OM OP TE BOUWEN

Gralex, de belangrijkste verwerker van steengroeveproducten en een vijftig-vijftig joint-venture van CBR en Ciments d'Obourg, speelt een hoofdrol in de ontwikkeling van de Belgische transportschakels.

Wist u dat België ooit een vulkaangebied was? Die vulkanen lieten ons een erfenis na van uitermate rijke lagen kwartshoudend dioriet, beter gekend als porfier of purpersteen. Een zeer taai gesteente. Dat maakt het natuurproduct perfect bruikbaar bij de aanleg van wegen en de inrichting van spoorlijnen. Porfier van Quenast, beschouwd als de parel aan de kroon van het Belgische gesteente, is zelfs één van de drie hardste steensoorten in Europa. Zijn faam en reputatie vinden hun oorsprong in de 19de eeuw, een periode waarin onze straten bedekt werden met miljoenen kasseien. Tot 1950 werden ze nog met de hand gekapt. Een eeuw vroeger werd de jaarlijkse productie van een miljoen ton verwezenlijkt door massale handenarbeid. In de streek van het Henegouwse Lessen stonden en staan die arbeiders bekend als de "Cayoteux". De belangrijkste site van Gralex vinden we in Quenast. De porfiersteen veranderde van vorm, maar geniet nog altijd hetzelfde succes. Dankzij zijn uitzonderlijke weerstand tegen schokken, vermorseling, uitslijting, polijsting en schu-

ring, vormt het porfier het ideale materiaal voor de aanleg van wegen, ballast bij spoorwegen en de constructie van zeedijken.

Productieproces en kalibrering maken het mogelijk om zowel stenen van nauwelijks een paar centimeter doorsnee als breuksteen van zowat zes ton te leveren.

Porfiergranulaat vind je dan ook terug in betoncomposities van vrijwel alle belangrijke bouwwerken: betonbekleding, betonwegdekken, landingsbanen, bruggen,... Zo treffen we porfier uit Quenast ook aan op de hogesnelheidslijn Parijs-Rijsel. Het overweldigende succes in die ontzettend brede waaier van toepassingen kan de technische problemen die het delven van porfier teweegbrengt niet verstoppen. Het proces mag klassiek genoemd worden, maar dit gesteente is erg resistent. Dat heeft ook een weerslag op het winningsmaterieel. De helft van de werknemers besteden al hun energie aan het onderhoud van de

Quenast: de kwaliteit van het porfier
(foto: Airprint)

GRALEX IN CIJFERS

Gralex bezit 13 exploitatiezetels, waarvan Quenast de belangrijkste is.

- 2 porfiergroeven (2,8 miljoen ton per jaar)
- 3 kalksteengroeven (3 miljoen ton per jaar)
- 3 zandsteengroeven (550.000 ton per jaar)
- 3 grindgroeven (1,7 miljoen ton per jaar)
- kleiput (350.000 kubiekemeter per jaar)
- recyclagecentrum voor alle soorten beton (300.000 ton per jaar)

installaties. Voor de fabrikanten zitten er ook opportuniteiten aan vast. In afspraak met Quenast onderwerpen zij hun materieel er aan testen.

Over de grens

Ondanks een zeker protectionisme in de buurlanden, ondanks de hoge kost van het vervoer over lange afstand van dit soort zware materialen, wist Gralex zijn exportroeping te behouden. Dat deed het door te leveren aan het Groothertogdom Luxemburg, Frankrijk, Nederland en zelfs Groot-Brittannië. Op dit terrein waardeert Gralex de samenwerking met B-Cargo, dat samen met de naburige spoorwegnetten erin slaagt de afstanden op een rendabele wijze te overbruggen.

Op het ritme van de tijd

In deze sector viert vernieuwing of het openen van werven geen hoogtij. De

bestellingen hangen af van werven en bouwcampagnes. Wat wijst de conjunctuurbarometer aan? Hoe is het gesteld met het overheids- en particulier initiatief? Kortom, welke economische wind staat er? In België, bijvoorbeeld, is de vernieuwing van de auto-wegen ook werk voor de steengroeven in een klimaat van soberheid, sanering en barslechte conjunctuur... Dat zou de overheidstekorten nog verder de hoogte kunnen injagen. Positiever nieuws komt er van de speciaal uitgeruste lijnen voor de hogesnelheidstrein. De steengroeven die goed genoeg bevonden zijn om aan de HST-werven te mogen leveren, zijn zeldzaam. Voeg daaraan toe dat Gralex een opmerkelijke kwaliteit aanbiedt. Dan wekt het geen verbazing dat Quenast eersdaags het contract tekent voor de toelevering aan het eerste Belgische baanvak voor de hogesnelheidstrein. Dit is echt een buitenkans voor het bedrijf. De bouwnormen van

dit traject schrijven tien ton ballast per meter spoor voor. Dat levert een contract voor 750.000 ton porfier van eerste kwaliteit op, gezeefd (25-50) en gewassen.

Ontwikkelingen

Gralex exploiteert ook drie produktiezetels van kalksteengranulaat en drie grindgroeven. In Limburg produceert het grind en zand in drie groeven. Gralex heeft eveneens een centrum voor recyclage van beton opgezet. Dit filiaal behandelt alle puin van beton, metselwerk en andere hydrocarbonaathoudende bekledingen om het om te vormen tot granulaten die herbruikbaar zijn in de bouw. Gralex ontwikkelt tevens nieuwe producten zoals Argex, een licht granulaat, geëxpandeerd in een rotatie-oven, waarvan de grondstof wordt gewonnen uit de kleiputten van Zwijndrecht (Boomse klei). ■